

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72416558-610-E.911155

Konu : Soru Önergeleri

7/12342 G.K. 143
7/16268 } G.K. 12
7/16271 }

05.11.2019

7/16611; 7/16617 }
7/16882-7/16884 } G.K.
7/17119 } -12
7/18223 }

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.478737,.
b) 27.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.522231,.
c) 04.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.523531,.
ç) 13.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.527466,.
d) 13.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.527655,.
e) 18.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07/E.532356 sayılı yazılarınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (24 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

7/17119
S.K. 12

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİDUN BAHŞI'NIN 7/17119 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca

Antalya ili, Muratpaşa ilçesi, Kaleiçi Kentsel ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı içinde, Vakıflar mülkiyetinde, 111 ada 3 parselde bulunan Kesik Minare Cami, II. Bayezid'in oğlu Sultan Korkut tarafından camiye dönüştürüldükten sonra 1898 yılında meydana gelen yangınla harap olana kadar cami olarak kullanılmıştır. Yangında minarenin mevcut külâhı da yanmıştır. Söz konusu caminin bulunduğu alana Kaleiçi Koruma Amaçlı İmar Planında da "Cami" kararı getirilmiştir. Antalya Vakıflar Bölge Müdürlüğünce hazırlatılan projeler, 2863 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmek üzere ilgili Kurul Müdürlüğüne iletilmiştir. Vakıflar Bölge Müdürlüğünce projeler oluşturulurken yapılan restitüsyon etütleri ile yapının bilinen ve güvenilirlik derecesi en yüksek mimari dönemi dikkate alınmış, kazı çalışmaları sonra açığa çıkan tüm dönemlerin de sergilenmesi amaçlanmış, Kurul değerlendirmelerinde de bu hususlara dikkat edilmiştir.

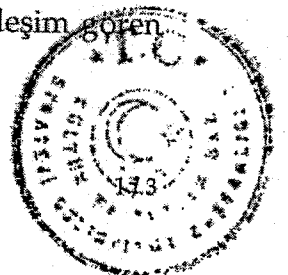
Söz konusu yapı Vakıflar mülkiyetinde olup şehrin önemli vakıf yapılarından biri olan anıt eseri en iyi koruma yolunun kullanılarak sergilenmesi olduğu dikkate alınarak yapının tüm dönemleri ve kullanımlarını açığa çıkarmak amacıyla Vakıflar Bölge Müdürlüğünce oluşturulan Bilim Heyeti danışmanlığında onarım projeleri oluşturulmuştur.

Uygulama çalışmaları, Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 20.09.2018 tarihli ve 8224 sayılı kararıyla uygun bulunan restorasyon projesi ile uygulamalar sırasında Vakıflar Bölge Müdürlüğünce sürekli revize edilerek, Kurulun 2018 ve 2019 yıllarında aldığı çeşitli kararlarla uygun bulunan raporlar doğrultusunda Antalya Vakıflar Bölge Müdürlüğü denetiminde devam etmekte olup Şehzade Korkut döneminde yapılan minare de bu kapsamda onarılmaktadır.

Bakanlığımız (Antalya Vakıflar Bölge Müdürlüğü)'ca

Yıkılmaya meyilli eğik ve/veya ayrılmış duvarların, boşalan derzlerin, yapının geçirdiği yangın nedeniyle sürekli ve hızla artan malzeme kayıplarının basit müdahaleler ile önlenemeyeceği ve alandaki kalıntıların tamamının ancak kapsamlı restorasyon, tamamlama ve çevre düzenleme çalışmaları ile kurtarılabileceği için, yapı ve eki minarenin restorasyonu gerekliliktir.

Şehzade Korkut Camii Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi; ilk iskânı yaklaşık 2500 yıl öncesinden başlayarak günümüze kadar kesintisiz yerleşim gören Antalya Kaleiçi, bu süreçte farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır.



Caminin de içerisinde bulunduğu arkeolojik alan kentin bilinen en eski yaşam mekânlarını bünyesinde barındırmaktadır.

Helenistik dönemde inşa edilen ve Roma Dönemi boyunca da kentin kalbi niteliğinde bir meydan (agora) olarak işlevini sürdüren alanın bir köşesine MS 6. yüzyılda anıtsal bir kilise inşa edilmiş ve daha sonra Türk döneminde cami işleviyle kullanılan yapı, farklı medeniyetlerin izini taşıyan kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

1896 yılındaki yangın felaketine kadar ibadethane işlevini kesintisiz sürdüren bu eser, geçirdiğı ağır tahribat nedeniyle artık kullanılamaz hale gelmiş ve yakın zamana kadar kaderine terk edilmiştir.

1970'li yıllarda Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılan kısmi onarım yapının daha fazla tahrip olmasını önlese de zamanla yeni tahribatlar oluşmuş ve özellikle statik sorunlar ve malzeme yorgunluğu nedeniyle geri getirilemeyecek kayıplar yaşanmıştır.

2007-2008 yıllarında yapılan bilimsel kazıların verileriyle, ülkemizin önemli bilim insanları ile yapılan incelemeler sonrasında özellikle beden duvarlarının sadece takviyeler ile ayakta tutulamayacağı, bu durumun mevcut kalıntıların varlığı ve insan yaşamı için büyük tehlike oluşturduğu, yıkılmaya meyilli eğik ve/veya ayrılmış duvarların, boşalan derzlerin, yapının geçirdiğı yangın nedeniyle sürekli ve hızla artan malzeme kayıplarının basit müdahaleler ile önlenemeyeceğı anlaşılmış ve alandaki kalıntıların tamamının ancak kapsamlı restorasyon, tamamlama ve çevre düzenleme çalışmaları ile yok olmadan kurtarılabileceğı kanaatine varılmıştır.

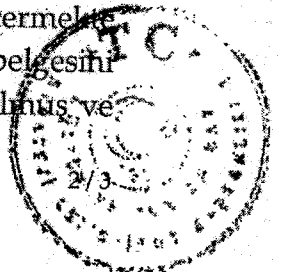
Her birisi farklı alanlarda yetkin ve ehil bilim insanları ve uzmanlarıyla çalışarak; arkeolojik alandaki farklı kültürel dönemlerin kalıntıları daha fazla tahrip olmadan varlığını sürdürmesi, alanda bağımsız olarak ele geçen yaklaşık 1.200 adet nitelikli taşların kataloglanarak yapı etrafında sergilenmesi, kapalı mekânın Şehzade Korkut Camii olarak kayıtlara geçen son işleviyle kazandırılması amaçlanmaktadır.

Sağlamlaştırma ve restorasyon çalışmalarında arkeolojik alan ve yapıdaki sorunsuz orijinal malzemeye dokunulmamasına, statik sorunlar yaşayan duvarlara ait orijinal malzemenin numaralandırılarak sökülmesi ve yeniden yerinde kullanılmasına azami özen gösterilmektedir.

Projelendirme ve uygulama aşamasında Antalya Kültür Varlıklarının Koruma Kurulu'nun kararlarına, ulusal ve uluslararası mevzuata ve modern restorasyon ilkelerine titizlikle uyulmaktadır.

Eserin yaşatılması için gerekli olan restorasyon çalışması farklı alanlarda yetkin ve ehil bilim insanları danışmalığında Antalya Kültür Varlıklarının Koruma Kurulu'nun onaylamış olduğu projeler doğrultusunda ulusal ve uluslararası mevzuata, modern restorasyon ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Eserin büyük oranda tahrip olmasına sebep olan 1896 yılında geçirdiğı yangından önce 1885 yılında K.Graf von Lanckoronski'nin editörlüğünü yaptığı M.Hartel tarafından çizilen rölöve yapının son evresine ait temel bilgileri içermekte ve bugün kaybolmuş olan bazı yapı elemanlarının elimizdeki belgesini oluşturmaktadır. Caminin değişime uğramış, kısmen veya tamamen yok olması ve



eklenmiş öge veya bölümleri tespit edilerek, yapıdan gelen izler, yapı içi karşılaştırmalı çalışmalar, eski fotoğraflar, çizim, rapor vb. belgeler ve dönem yapıları ile karşılaştırmalı çalışmalar yapılarak; elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan restitüsyon projesi Antalya Kültür Varlıklarının Koruma Kurulu tarafından onaylamıştır. Minarenin yangında yok olan külahı onaylı projelerine uygun olarak yapılmıştır.

